

วงษ์ เสด็จออกมาแล้ว ทรงนำแล้ว แก่ง พระ
องค์ ตาม ขรรคม เนิบม แล้ว เสด็จ ออก ทรง
ถวาย ไตร ย่าม แก่ พระ สรง ๒๐ รูป พระ สรง
ถวาย อนุ โมทนา แล้ว แต่ พระเจ้า ลูกเรือ
แถม หม่อมเจ้า กลัย

ครั้น เวลา ค่ำ แต่ พระเจ้า ลูกเรือ แด หม่อม
เจ้า ไป สมโภช ที่ พระที่นั่ง ไฟ ศาล ทักษิณ
พระ บวร จง เสด็จ แด หม่อมเจ้า นอก นั้น
ก็ ทรง เสด็จ มา สมโภช พระ อิม กนิ

อนึ่ง เวลา ย่ำค่ำ งาม มี โปรคณภำ ให้ สมเด็จ
พระ เจ้า ลูกเรือ เจ้า ฟ้ำ จักร พงษ์ ภูวนารถ
เสด็จ ออก ประทับ สยาม ภูษา นำ พระที่นั่ง
จักร กริมหา ปราสาท โปรค ให้ เภิน กระบวน
แต่ พระ วรชภา คณะ ผู้ใหญ่ ผู้ น้อย แด พระ ครู
พระ พิธี ขรรคม แต่ ข้าง ท่อ สลลิกษณ สฐาน ไป
พระ ที่ นิ่ง คฤสิด มหา ปราสาท แล้ว สมเด็จ
พระ เจ้า ลูกเรือ เสด็จ ประทับ พระ ที่ นิ่ง
คฤสิด มหา ปราสาท พระ สรง ๖๘ รูป
สวด พระ พุทธ มนต์ จบ แล้ว พระ ขรรคม วจโรคม
ประกาศ เทวดา

เวลา ๒ ทุ่มเศษ พระบาท สมเด็จ พระ เจ้า
อยู่หัว เสด็จ ออก พระ ครู ๔ รูป ขึ้น เคียง สรง
สวด ติ่มม จักกนิ ปวัติน สดกร จบ ๑ พระ ครู
อีก ๔ รูป ขึ้น สวด มหา สมิย สุตกร จบ ๑ แล้ว
พระ พิธี ขรรคม ขึ้น สวด อาฏาณายิย สุตกร
ภาณ ยนิษ ทรง พระ กรณา โปรค เดล่ำ ให้
สมเด็จ พระ ขรรคม ใส ธิราช ทรง เจริญ
มหา ถุกย มหา ไชย มหา จักร มหา ปราบ ยก

แล้ว เจ้า พริ้งงาน ยิง ขึ้น ๔ ยอด นั้น แด ยิง ขึ้น
ใหญ่ เล็ก ต่อ ไป ตาม ขรรคม เนิบม แล้ว พระ สรง
สวด อาฏาณายิย สุตกร ภาณ พระ ภาณ ยนิษ
สลลิกษณ แด พริ้งงาน ยิง ขึ้น ตาม ระเบียบ
ตลอด รุ่ง เสด็จ ขึ้น ๕ ทุ่มเศษ

วันที่ ๕ เวลาเช้า ๔ โมงเศษ โปรค
เดล่ำ ให้ สมเด็จ พระ เจ้า ลูกเรือ เจ้า ฟ้ำ
จักร พงษ์ ภูวนารถ เสด็จ ออก ทรง จุก เทียน
หมัสการ ทรง คีล แล้ว ทรง ประเคน อาหาร
บิณฑบาต พระ สรง รัช พระ ราชทาน ติ่ม แล้ว
สมเด็จ พระ วิม รัช กับ เทียน ไชย พระ สรง
สวด คาถา เจ้า พริ้งงาน ประโคม ตูริย คนตรี
เมื่อ เสร็จ แล้ว พระ สรง ถวาย อนุ โมทนา
เปน เสรี การ พระ ราช พิธี

ข้าราชการ เฝ้าทูล ถองธุลี พระ บาท

วันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๓
เวลา ๒ ทุ่มเศษ พระบาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่หัว
เสด็จ ออก พระ ที่ นิ่ง คฤสิด มหา ปราสาท พระยา
ราช วร นกคหน้า พระ ประสิทธิ์ ศัสการ ๑ นาย
เลือน มหาค เล็ด ๑ ซึ่ง ขึ้น ไป จัก ราชการ เมือง
นคร ราช สี่ มา กลัย ลง มา เฝ้า ทูล ถอง ธุลี
พระ บาท มี พระ ราช คำ รัส ด้วย ตาม สมควร

พระ ราชทาน ถัญญา บัตร

วันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๓
เวลา ๒ ทุ่มเศษ พระบาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่หัว
เสด็จ ออก ณ พระ ที่ นิ่ง คฤสิด มหา ปราสาท ใน

การ พระราช พิธี โสภณศักดิ์ พระเจ้าลูกเธอ ทรง
พระกรุณา โปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญญา
บัตรให้หม่อมราชวงศ์ สนั่น เป็น พระบรรณการ
โกลด สกล แพทย์ ขวรม ทาง วาง หมอผี
ถือศักดินา ๘๐๐

วันที่ ๔ เมษายน ร. ๖ ค.ศ. ๑๑๓ ทรงพระ
กรุณา โปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญญาบัตร
แก่ข้าราชการกิจ วาญนามต่อไปนี้ คือ

๑ ให้ พระ อภัย พล ภักดี เป็น พระยา
เพชรชญา ปลัดทูลฉลองใน กระทรวง นครบาล
ถือศักดินา ๑๐๐๐

๒ ให้ เลื่อน พระบรรณ โกลด เป็น พระยา
บรรณ โกลด มีตำแหน่ง ราชการ ใน
กระทรวงมหาดไทย ถือศักดินา ๘๐๐

๓ ให้ เลื่อน พระ ยะสิทธิ์ ศักการ เป็น
พระยา ยะสิทธิ์ ศักการ มีตำแหน่ง ราชการ
ใน กรมยมนาธิการ ถือศักดินา ๑๕๐๐

๔ ให้ ขุน ขรรหาร วรบรรณ เป็น ขุน มหา
วิไชย ปลัด กรมมหาดไทย ตำรวจภูธร ซ้าย
ถือศักดินา ๖๐๐

๕ ให้ นาย ชุมมหาเด็ก เวรเทศ บุตร
พระยา นวนาพิชธานี (โต) เป็น ท้องพิพิช
ภักดี มีตำแหน่ง ราชการ ใน กรม พระกระลา
โหม ฝ่าย พระราชวัง ขวรม ถือศักดินา ๓๐๐

๖ ให้ พระ นครพรหมณ ปลัด เป็น พระยา
พิสุทธิ ขวรม ชาติา ทพ ขวรม รัชช พิทักษ์ ตรี
ชาติ ภูมิ ผู้ว่าราชการ เมือง ลพบุรี ถือ
ศักดินา ๓๐๐๐

๗ ให้ ท้อง มหาดไทย กรมการ เมือง
ลพบุรี เป็น พระนคร พรหมณ ปลัด เมือง

ลพบุรี ถือ ศักดินา ๖๐๐

๘ ให้ ท้องแพ่ง กรมการ เมืองพรหมบุรี
เป็น ท้อง นรินทร์ ภักดี ปลัด เมือง พรหมบุรี
ถือ ศักดินา ๖๐๐

๙ ให้ ท้อง วิชิต ภักดี เป็น พระ ณรงค์
เรือง เกษ ขกระบิตร เมือง พระตะบอง ถือ
ศักดินา ๑๐๐๐

๑๐ ให้ ท้อง อนวัช ราชฤทธิ เป็น พระ
พิเศษ สุรสิทธิ์ ผู้ช่วย ราชการ เมือง พระ ตะบอง
ถือ ศักดินา ๘๐๐

๑๑ ให้ พระ ยะสิทธิ์ สดมดี ปลัด เป็น พระ
พรม พิธิ ผู้ว่าราชการ เมือง พนม สก ถือ
ศักดินา ๓๐๐๐

๑๒ ให้ ท้อง วิเศษ มนตรี มหาดไทย
เมือง พนม สก เป็น ท้อง วิเศษ ภักดี ขกระบิตร
เมือง พนม สก ถือ ศักดินา ๕๐๐

กับ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ กระทรวง
มหาดไทย ส่ง สัญญาบัตร ไป พระ ราชทาน
ข้าราชการ อีก ๔ นาย คือ

๑ ให้ พระยา สุริย เกษ วิเศษ ฤทธิ เป็น
พระยา กำแพง สงคราม राम ภักดี อภัย พิธิ
บรรณ พาศ ผู้สำเร็จ ราชการ เมือง นคร
ราชสีห์มา ถือ ศักดินา ๓๐๐๐๐

๒ ให้ พระยา พิสุทธิ ขวรม ชาติา เป็น
พระยา วิ สุขา รัชช มี ตำแหน่ง ราชการ
เป็นผู้ ถัด ถัด นี้ ใน กระทรวง มหาดไทย
คง ถือ ศักดินา ๓๐๐๐

๓ ให้ ท้อง ขนผล พิทักษ์ เป็น พระ อนวัช
พิทักษ์ มี ตำแหน่ง ราชการ ใน กระทรวง
มหาดไทย ถือ ศักดินา ๘๐๐

ได้ ทูลวง วิจิท วิทยา การ เป็น พระ
พินิจ สารามิ ตำแหน่ง ราชการ ใน กระทรวง
มหาดไทย ฝ่าย พระราชวัง มจร จี อิศักคินา ๘๐๐

พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์

วันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๓
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง พระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน เครื่อง
ราชอิสริยาภรณ์ แพร่รัตนราชวราภรณ์ แก่
พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงพิชิตปรีชากร
แล พระราชทาน เหรียญคุณวุฒิมาลา แก่ ข้า
ราชการ อีก ๓ นาย คือ พระวรวงศ์เธอ กรม
(หม่อมราชวงศ์สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาพิไชยญาติ) เสด็จ
แล เสด็จมาราชการ ใน พระองค์ ๑ พระยาอนรธาทร
ประสิทธิ์ศีลย์ (นาก) เพิ่ม เสด็จมาราชการ ใน
พระองค์ ๑ นาย สุข องค์รักษาเหรียญเงิน
เพิ่ม ศีลปวิทยา ๑

วันที่ ๔ เมษายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๓
ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับ คณะกุล
จอมเกล้า ชั้นที่ ๒ ชื่อ ทศกษัตริย์จอมเกล้า
แก่ พระยาภาณุวงศ์ กรมหลวง (ชุ่ม) ผู้สำเร็จ
ราชการ เมือง พระตะบอง ๑

**ข่าวเสด็จพระราชดำเนิน
ประพาศทะเล**

วันที่ ๑๑ เมษายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๓
เวลาบ่าย ๖ โมง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่
หัว เสด็จ ออกแต่ พระที่นั่งจักรีมหา

ปราสาท เสด็จ พระดำเนิน ทั่ว พระราช
ยาน พร้อมด้วย ท้าว ทรง มหาดเล็ก
นำ แล ตาม เสด็จ ไป ประทับ พระที่นั่งราชกิจ
วิจิตรชัย ดำรัส ทั่ว พระบรมวงษา นวชัย
เสนาบดี ข้า ทูลของ ขลิบ พระบาทตาม
สมควรแล้ว เสด็จ พระราชดำเนิน ไป ประทับ
ในเรือพระที่นั่งมหาจักรีศรี ซึ่งเทียบที่ท่า
ราชวรวิบูลย์ เวลาเช้า ๖ โมง ครึ่ง ออกเรือ
พระที่นั่งลงทะเลไป ตามลำน้ำเจ้าพระยา
ถึงหน้าเมืองสมุทรปราการ เวลาเช้า ๓ โมง
๕๓ นาที ทหารที่ขอมเสด็จสมทบถึงหน้า
เรือพระที่นั่งแล้วลงเรือไป ถึงปากน้ำเจ้าพระยา
เวลาเช้า ๕ โมง ๕๐ นาที ทอดเรือพระ
ที่นั่งอยู่จนเวลา ๒ โมงครึ่ง นำขบวนพอก
แล้ว ออกเรือพระที่นั่งข้ามลำน้ำแล้วออก
ทะเลไป ถึงเกาะสีชังเวลา ๕ โมงครึ่ง ทอด
สมอเรือพระที่นั่ง ประทับแรมอยู่ในอ่าว
เกาะสีชัง

ครั้นวันที่ ๑๒ เมษายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๓
เวลาบ่าย ๖ โมง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จ พระราชดำเนิน ทั่วเรือพระที่นั่ง
กรมหลวง ไปเสด็จชมที่เกาะสีชัง
เสด็จ พระราชดำเนิน เข้าสู่น้ำพระจากทาง
ราชฐาน ประทับแรมที่ พระที่นั่งเมขลา มณ

แจ้งความกระทรวงวัง

เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๓
พระยาภาณุวงศ์ กรมหลวง ผู้สำเร็จราชการ
เมืองพระตะบอง มีความศรัทธาในพระ
พุทธศาสนา บริจาคสิ่งของซึ่งเป็นของ